

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za štiri leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (4 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domaći oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvo in sprejemanje inzeratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Slavnemu
uredništvu „Edinosti“
v

Trstu.

Z ozirom na dopis iz Štajerskega na uvodnem mestu „Edinosti“ od dne 9. decembra t. l. št. 279 moram jaz Ivan Plantan konstatovati, da nisem imenoval češke politike »otročje« bodisi z besedo, bodisi po smislu svojega govora; dokaz temu priloženi stenografski zapisnik z dne 2/12. in jaz poslanec Formanek izjavljam, da nisem, kakor se po drugih listih trdi, s svojo opazko mislil poslanca Plantana (prvega kontragovornika o nujnosti), temveč poslanca Ellenbogena (1. kontragovornika v generalni debati o krošnjarskem zakonu).

Na Dunaji dne 11. decembra 1902.

Ivan Plantan
drž. poslanec
Formanek
t. č. poslanec říšsky

To izjavo izvolite v prvi prihodnji številki na uvodnem mestu priobčiti resnici na čast.

I. Plantan
drž. poslanec.

Pripomba uredništva.

K temu konstatujemo najprej, da v popravku omenjeni stenografski zapisnik ni bil priložen. Svojemu štajarskemu dopisniku pa smo bili opravičeni verovati tem bolj, ker smo čitali v praški »Politiki« od dne 4. decembra, in sicer v poročilu o seji zbornice poslancev dne 3. dec., tudi to le:

»Abg. Formanek (böhmisch und deutsch) stimmt der Auffassung des Handelsministers zu, dass der Hausirhandel in Gegenden, die auf der Höhe der modernen Kultur stehen, vollkommen unnütz, für manche Länder aber nothwendig sei und dass mit der Vorlage ein Mittelweg gefunden werden solle. Redner bedauert, dass Abg. Plantan die jungböhmische Politik als kindisch bezeichnet hat. (Zustimmung bei den Böhmen. Rufe: Noch dazu ein Slave!) Die böhmischen Abgeordneten führen hier einen Kampf um ihr Recht. Ein solcher Kampf sei die Pflicht jedes ehrlichen Menschen. (Beifall bei den Böhmen.)«

Po slovenski se to glasi:

»Posl. Formanek (češki in nemški) pri-trja umevanju ministra za trgovino, da je krošnjarstvo v krajih, ki stoje na višini moderne kulture, popolnoma nepotrebno, za nekatere kraje pa da je potrebno in da naj se s predlogo najde srednja pot. Govornik ob-žaljuje, da je poslanec Plantan označil mladočeško politiko kakor otročje. (Pri-trjevanje med Čehi. Klici: In k temu u-š-

Slovan!) Češki poslanci bijejo tu boj za svoje pravo. Takov boj je v dolžnost vsakemu poštenemu človeku. (Pohvala med Čehi.)«

Slično so poročali tudi drugi listi, kakor pripoznavata popravljalec sama. Mi smo torej opravičeni. Zatrđilo gospoda poslanca Plantana, da on ni storil navedenega pripisovanega mu izreka, moramo pa, kakor Slovani in sobojevniki Čehov, le z zadoščenjem vzeti na znanje.

Javni shod

političnega društva „Edinost“ v
Trebčah dne 8. decembra 1902.

(Dalje.)

Posl. Ivan Gorinup je izjavil, da se tudi on čuti dolžnega spregovoriti do zborovalcev kakor zastopnik tega V. okoličanskega okraja. Pridružiti se moram — je menil govornik — trditvi tovariša dra. Rybářa, da mi ne moremo biti zadovoljniji z našim občinskim gospodarstvom. Kajti gospodarji se res in vedno slabo. Ali jaz menim, da glede naše okolice ni vzrok temu vsikdar zla volja, ampak je tu še drug vzrok. Okolica ima namreč povsem različne interese od mesta. Tudi iz te različnosti v interesih navstajajo boji med mestom in okolico. Mesto je veliko, je bogato, okolica je revna. Le malo je n. pr. kmetov v okolici, ki bi se mogli preživljati s kmetijo samo. Skoro vsi si morajo iskati še kakega drugega prihodka. Bodi, da hodijo na kako delo, bodi da s svojo živino kaj prevažajo, itd. itd.

No, glavno ostaja vendar kmetijstvo. Interesi okolice so torej kmetijsko-gospodarski, dočim ima mesto trgovinske interese. Prvi in drugi interesi pa se čisto naravnost križajo. Gospodarstvo vse občine je v njih in istih rokah. Naravno je torej, da naša komunalna uprava ne ustreza enim, če ustreza drugim. Ne treba pa praviti, da gospodje na magistratu skrbijo za interese trgovskega mesta in ne za interese kmetijske okolice. Ali ponavljam še enkrat, da tu ne odloča samo zla volja ali pristranost, ampak je stvar taka, da gospodje, ki imajo vso občinsko upravo v rokah in ki so morda jako obveščeni v stvari trgovine, čisto nič ne razumejo tega, česar treba kmetijstvo. Da taki ljudje ne morejo čuvati interesov naše okolice, to je jasno. Na magistratu bi moral biti vsaj eden asesor, ki bi umel potrebe naše okolice in ki bi mogel občevati z našimi okoličani v njihovem materinem jeziku. Ali ni ga niti enega samega takega uradnika.

bili, ni bilo težko uginiti, kaj se tam doli godi. Njihovi rojaki so se umikali, a za njimi pritiskali so sovražni huzarji in jih divje gonili.

Par minut je preteklo in pokazalo se je par burskih bojovnikov iz dima in prahu in pridrveli do vzočja kopje, kjer so bili Dornbergerji z van Rathom. Nagnjeni z životom naprej na vratove konj, kateri so leteli kakor obsedeni, a za njimi prikazali so se že zopet drugi Buri z širokokrajnimi klobuki, zmešani v kepo, a za njimi sovražni huzarji, kojih sablje so se neprestano dvigale in padale. Med obema oddelkoma bila se je grenka bitka. Sablje so se bliskale v solnce, puškini in samokresni poki so se razlegali; potem se je zopet vse v prah zavilo, v prah, kateri se je na nekaterih mestih zvedril, da se je moglo tu in tam s kopje videti posamezne prizore, katere pa je zopet gostejši prah in dim pokrival očem in puščal fantaziji prostor. Jedel strel s kopje v to gnoječo zamogel bi sovražnika in prijatelja zadeti in

Kaj vedo vsi tiati gospodje, ki imajo prvo besedo v mestnem svetu in na magistratu: kaj je kmet, kaj je kmetijstvo in kaj reva! Oni nimajo zmisla za položaj kmeta v okolici! Naj zahtevamo, kar hočemo, nam ne dovoljujejo; ne toliko iz zlobe, ampak, ker nas ne umejo, ker ne vedo soditi o opravičenosti naših zahtev. V tem svojem neumevanju razmer naših okoličanov mislijo morda celo, da nam še preveč dajo.

Gospodje v mestnem svetu se izgovarjajo tudi radi, da je naša okolica pasivna in dokazujejo na podlagi te trditve, da dajejo okolici še več, nego bi bili dolžni dati. To pa ni res in mi smo jim dokazali že večkrat, da ni res. Oni prihajajo na čisto kriv način do zaključka, da je okolica pasivna in da jo mora mesto vzdrževati. Oni štejejo in računajo le direktne davke, ki so razmeroma mali, ne računajo pa indirektnih davkov, ki so veliki.

Vi namreč ne plačujete davkov samo tedaj, kadar nosite na magistrat davek od svojega zemljišča, ampak vi plačujete davke in doklade vsaki dan: kadar popijete čašo vina, kadar si kupite kosček mesa itd. itd. Kajti na vse take stvari je naložena užitnina, katero morate plačevati vi. Lahko rečemo, da je to razmeroma ogromna svota, ki jo plačujejo okoličani v obliki indirektnega davka, tako velika, da morem trditi z vso gotovostjo, da okolica ni pasivna za naše občinsko gospodarstvo. Prazen je torej izgovor gospodov na magistratu in v mestnem svetu, da je okolica pasivna in da ozirom na to še preveč store za to okolico.

Glejte le, kako so postopali z okolico ob vprašanju poljskega varstva, ki je gotovo velike važnosti za okoličanskega kmeta! Kako naj ima kmet veselje do pridnega obdelovanja svojega polja, če pa ve že vnaprej, da morda polovico tega, kar pridela, dobe — tatovi!!

Ko je država vzela policijo po okolici v svojo roko, so gospodje porabili to priliko v izgovor za odpravo poljskih čuvajev. Jaz sem radi tega interpeliral v deželnem zboru vladnega zastopnika in sem zahteval, ali naj vlada prisili občino, da namesti zopet poljske čuvaje, ali pa naj država sama plača iste. Vladni zastopnik je odgovoril, da priznava opravičenost naših pritožb v tem pogledu. Bomo videli torej, kaj stori vlada glede na to vprašanje.

Jako karakteristično je tudi, kakor postopajo gospodje v mestu ozirom na vprašanje šole tu v bližnji Gropadi. Ta šola je bila že dovoljena, a še danes se gospodje trdovratno branijo ustanovitve te šole. Dovoljena je — ali Gropajci še danes nimajo šole.

niti najboljši strelec se niso upali streljati s kopje.

Gotovo se je zaradi lege zemlje boj vršil proti severo-vzhodu. Desno bursko krilo je bilo sovražnika najbolj izpostavljeno in je bilo popolnoma razkrojeno, medtem ko se je mogla sredina in levo krilo bolje vzdrževati. Kakih 50 Burov padlo je na bojišču, drugih 50 pa je ušlo v polnem redu in diru proti zahodu in iz huzarskega obližja.

Vpitje ranjenih, hurra klici, streli, žvenket orožja in ropot raznih stvari, vse se je dobro čulo na kopje. Od obeh strani nasprotnikov, opazoval se je boj v dolini in videlo se je kako huzarji skušajo popolnoma uničiti oddelek Burov.

Van Rath s svojo kopjo je videl vse ne da bi mogel svojem v dolini pomagati.

Videli so, kako je neki mlad, visok častnik tri Bure zaporedoma s sedla ustrelil in naenkrat sam padel iz sedla ne da bi vedelo vzroka. Jeden konj mu je ležemu

(Klici: Tudi je ne bo! Dr. Rybar: Bo, bo, gotovo bo! Ali proti volji mestnih gospodov.)

Kakor gospodje skrbijo za korist okoličanskega vinogradnika, je karakterističen način njihovega postopanja glede na vprašanje brezobrestnih posojil za obnovo vinogradov, opustošenih od trtne uši, in pa glede tiste proslule vinske klavzule v trg. pogodbi z Italijo.

Radi klavzule sem jaz predlagal resolucijo v deželnem zboru, zahtevajočo, da se klavzula odpravi. Večina dež. zbora pa ni vsprejela te resolucije!

Tudi glede brezobrestnih posojil sem predlagal, naj bi tudi deželni zbor tržaski sklenil sličen zakon kakor so ga že sklenili drugi deželni zbori, s katerim so se obvezali dajati vinogradnikom posojila v isti meri, kakor jih dovoljuje država. To je velika dobrota za vinogradnike, kajti ne le, da so posojila brezobrestna, ampak za vračanje je določenih 20 let. Toda tudi v tem pogledu nismo nič dosegli.

Letos je po okolici močno toča pobila. Smatral sem torej za svojo dolžnost, da sem hitel na magistrat predlagati, naj radi odpisa davka pozovejo posamične kmete in jih zaščitijo na zapisnik. Tudi radi odpisa davka za vinograde, uničene po trtne uši, sem storil korake.

Iz opisanega navskrižja v interesih med mestom in okolico morete posneti, kako težavno stališče imajo slovenski zastopniki v mestnem oziroma deželnem zboru. To navskrižje se je posebno jasno pokazalo ob vprašanju vinske klavzule. Svetovalec Venezian je rekel kar ravavnost, da v interesu mesta je, da se ta klavzula ne odpravi. In taki slučajji se dogajajo dan na dan.

Že gosp. dr. Rybář je povdarjal, kako se nam čisto očita, da mi bi morali biti vedno »dobri« z mestom. Zato moram povdariti, da ravno jaz sem bil vedno za to, naj se skuša z lepa kaj doseči. Ali, kakor vidite, se tudi meni ni nič bolje godilo. Naj smo toliko »dobri« kolikor hočemo, gospodje vendar ne spremene svojega postopanja nasproti okolici. Najlepši dokaz za to je — kakor se je že povdarjalo — naš prvi okraj, ki je zadnjič volil Italijana Banellija. (Ploskanje in pohvala.)

(Zvršetek pride).

Poljudno delovanje na Angležkem.

(Spisal Adolf Ribnikar.)

Menimo, da storimo prav, ako skušamo definirati: kaj je poljudno delo! Imenovali

na tleh strl glavo, a on je mahal z nogami okoli sebe, dočim mu je bila glava od konjskih kopit potisnjena med dva kamena.

Neki dolgo huzar, kateri se je v gneči dolgo časa odhkoval, padel je iz sedla.

Jedna noga mu je obtičala v stremenu in konj je dirjal, kakor besen naprej ter vlačil jezdeca za seboj. Bil je to grozen prizor.

Pet minut je trajal boj. Hrošč so se slednjič ustavili huzarji; pred njimi pa je kakih 40 Burov podilo svoje konje proti severu.

Ko so se bojujoči nekoliko razdvojili in oddaljili eden od drugega, pričelo je par burskih topov takoj ogenj ter posulo Angleže z granatami. Huzarji so osupnili za hip, ko so pa začele pokati še puške van Ratha in njegovih, je o tem tudi več huzarjev popadalo na tla.

Prolog drame za Bure van Ratha na kopji je bil odigran. Na bojišču na ravni pod kopjo blizu zarez je ostalo nekoliko ranjenih. (Pride še.)

PODLISTEK

Smrti žrtvovani.

Črtica iz angleško-burske vojske.

Poslovenil Leopold Modic ml.

Ropot, krik in pokanje pušk je bilo vedno močnejše in v prah se je zavilo vse obližje one zarez. Dornbergerji na kopji, kateri so bili najbližji, so se dvigali, hoteč videti v dolino, v zarez, a videli niso ničesar, kakor tudi njihovi drugi nasprotniki na nasprotnih hribih niso videli ničesar. — Prah, kateri je bil vedno gostejši in se proti severu valil, je kazal, na katero stran se bojujoči pomikajo. Streljanje na jedni strani je prenehalo. Sovražna pehota je morala ogenj ustaviti gotovo radi tega, da bi svojem ne škodovala, kateri so se z Buri pomešali. Tudi ogenj burskih pušk je ponehal; samo hurra-klici, ropot voz in topot konjskih kopit je trajal naprej.

Burom na kopji, ki so se že mnogokrat

bi je najlažje ono, ki stremi po materijelni in moralni povzdigi človeštva.

Materijalna povzdiga ni drugega nego gospodarsko ojačenje — gospodarska samostojnost individuumov in naroda kakor družbe individuumov. Predpogoj za povzdigo gospodarstva je vsaj v današnjih časih: dobra šola. V šoli treba dobre vzgoje. Vse to je tudi potrebno, ako se hoče individui ali pa narod povzdigniti moralno. Potemtakem je poljudno delo — šolanje, vzgajanje! Da, je: šolanje in vzgajanje, a vseh ljudi brez razločka. Višek izobrazbe je ideal, ki se hoče dati vsem ljudem, vseh starostij, vseh stanov, da bi naša načina lažje in boljše živel.

Že iz povedanega: da naj bi bila izobrazba dostopna vsem, je razvidno, da je to nov način vzgoje, ki se karakterizuje s posebno načinom izobraževanja. Ta način je skoraj zapopaden v poljudnih predavanjih, ljudskih, javnih knjižnicah, prirejanju koncertov, gledaliških iger, zabav itd. Nismo brez vzroka imenovali tega gibanja nov način vzgoje; kajti v resnici je ono reforma vzgoje, ki je vzrasla iz potrebe ob pravem času! Ravno radi tega je postala v kratkem internacijska vrednota in je dosegla nekaj uprav velikanskega v čast in slavo svoje prvotne domovine angležke!

Poglejmo, kakšni so bili pogoji, kakšne razmere, oziroma: kaj je bilo vzrok, da se je izvršil med Angleži tako velikanski prevrat, da se je izvršila taka reforma vzgoje?!

Dokazati hočemo, da je poljudno delo izraz političnega, industrijskega, socialnega in intelektualnega življenja angležkega naroda. Poljudno delo je pristna cvetka angleških tal, katero je narod le polagoma in le s trudem spremenil v plemenito rožo.

Industrija je bila ona moč, ki je prav za prav vse preobrnila. Razvila se je še le potem in takoj po iznajdbi strojev. Pred letom 1815. še niso poznali parne ladje, a z letom 1830. so že vpregli v voz — prvo lokomotivo. V parnem stroju pa vidimo od tedaj naprej velikansko silo, zidajočo tovarne in odpirajočo vsemu svetu premogovnike in rudnike.

Tako se je začelo popolnoma novo življenje, ki pa je postalo takoj strašansko. V središčih industrije so se zbirale neštete množice ljudi in s tem še povečavale tamošnje prvotno gorje. Ženske in otroci so bili prisiljeni iskati si kruha po tovarnah, a le na ta način so je dobili, da so konkurirali z možiki! Ta konkurenca je bila samo ob sebi umevno skrajno zdravju škodljiva, pa tudi nemoralna; kajti ti slabotnejši so morali neusmiljeno dolgo delati, da si so prislužili novce komaj za — stradanje. Jasnó je, da se je v teh socialnih razmerah začela delati velika razlika med stanovi: med plemenitimi veleposestniki na eni in delavskimi sužnji na drugi strani.

Iznajdbe najrazličnejših strojev pa seveda tudi niso bile brez pomena za politično življenje. Že leta 1832. so zadobili srednji stanovi premoč nad plemenitimi veleposestniki. Zastoj se je upiralo visoko plemstvo, zastoj kralj sam! Ko je leto na to parlament privilegiral prvo železnico londonsko, vzle temu, da so veleposestniki prerokovali, da bo parni stroj za Anglijo »prokletstvo in pagibelj«, je bila odstranjena prva, največja težkoča; kajti potem so železnice rastle kakor gobe po dežju. Hitre in lahke zveze z železnicami pa telegraf — ki je bil iznajden ravno takrat — so bili sedaj najboljši predpogoji za rast časopisov! Ti so tudi faktično postajali od dne do dne bolj vplivni.

Politične življenje se je izpremenilo mahoma — brez notranjih bojov, brez zunanje sile, in misel: da je došla le ona politika, katera upošteva interese vseh stanov, napačna, ki se ozirale na posamične, je zadobila splošno veljavo! Zato vidimo že 15 let na to (1862) sedeti v parlamentu delavce poleg srednjih in visokih stanov.

Istočasno z navdušenjem in borenjem za splošno volilno pravico pa je rastle misel: vzgajati narod v celoti, brez vsake razlike. Da ni te pomisli poročila kaka domišljava buča, pravijo nam fakta, ki so dala zanjo povod.

(Pride še.)

Politični pregled.

V Trstu, 12. decembra 1902.

Državni zbor. — Zbornica poslancev. — (Nadaljevanje včerajšnjega hrzjavnega poročila.)

V včerajšaji seji zbornice poslancev se je nadaljevala razprava o zakon. načrtu glede krošnjarstva. K § 10. je govoril posl. Spinčić, ki je povdarjal, da imajo Čiči še od časov Marije Terezije privilegij krošnjariti s kisom. Dokazal je nadalje, da je beda v Istri postala mnogo večja, odkar je prepovedana reja koz, valed česar naj bi se Čičem izjemoma dovolilo krošnjariti s kisom še nekaj let. § 10. je bil nato neizpremenjeno vsprejet. — Po dolgi razpravi je bil vsprejet tudi § 11. Pričela je potem razprava o § 12., ki se je pa v današnji seji nadaljevala.

Spravna akcija. Predvčeršnjim se je posvetovala parlamentarska komisija češkega kluba o načinu postopanja za sestavo memorandumov o čeških jezikovnih zahtevah. Za definitivno stilizacijo češkega elaborata so izvolili komisijo 12 členov. Ta komisija je včeraj proučevala tozadevne predloge poslancev Herolda, Začka, Kramafa in Gregra ter se je odločila za predlog dra Kramafa kakor podlago elaboratu, kateri predlog pa poročevalec spopolni z drugimi predlogi. Za redakcijo memorandumov so izvolili poseben pododsek.

Ti predlogi se predloža konservativnim veleposestnikom najbrže v ponedeljek.

Zgodovina ministerstva Badeni-jevega. — Poljski pisatelj in bivši glavni urednik »Czasa« v Krakovu, Stanisław Kozmian prireja svoje »spomine«. Ker je bil Kozmian zaupnik in svetovalec grofa Badenija, priobči v svojih spominih tudi zgodovino kabineta Badenijevega. Lvovski »Przedświt« je v položaju, da more že sedaj reproducirati odlomek iz teh »spominov«, ki se nanaša na zgodovino kabineta Badenijevega. — Na neki konferenci, ki jo je imel Kozmian v juliju 1895. z Badenijem in Bilinskim, je prvi odločno odsvetoval, da bi Bilinski postal finančni minister. Badeni je bil neupogljiv, ker je hotel imeti kakor finančnega ministra brezpogojno udanega in zanesljivega človeka. Menil je: »Ali postane Bilinski finančni minister, ali pa jaz odklonim naloge za ustavo ministerstva«. Bilinski je bil mnenja Kozmianovega in je bil pripravljen prevzeti ministerstvo trgovine ali železnice. Toda zastoj. Badeni je ostal pri tem, da mora ravno Bilinski postati finančni minister.

Akcija proti Venezueli. — Ker utegave imeti spor z Venezuelo važne posledice, smo gotovi, da ustrežemo našim čitateljem, ako jim podamo par glavnih podatkov o tej državi.

Venezuela je na severnej strani južne Amerike ob meksikanskem zalivu, torej južno od onega otočja (zahodno indijskega), katero je na svoji prvi vožaji v Ameriko razkril Kristof Kolumb. Venezuela ni enotna država, marveč je zveza držav, katerih skupna površina meri približno 1 milijon kvadratnih kilometrov, (skoraj dvakrat toliko, kakor vsa naša država).

Prebivalstva je v vsej Venezueli skoraj 2 in pol milijona, ki je grozno pomešano iz različnih ras in narodnosti, običevalni jezik pa je po večini španski. V slučaju vojne postavi Venezuela na noge kakih 250.000 mož narodne garde. Glavno mesto je Caracas in poleg tega so še večja mesta: Valencia, Macaraiho, Barquisimeto, Bolivar itd.

Preko vse Venezuele od zapada proti vshodu pretaka se velika reka Orinoco in večji del dežele je pokrit z velikanskimi pragozdi.

Ako pride torej res do vojne med Venezuelo in obema evropskima državama, Nemčijo in Anglijo, boste ti dve slednji z ozirom na precejšnjo vojaško moč Venezuele in na skrajno neugodni teren (pragozdi in gorovje) imeli precej težavno stališče.

Važnejše od danes došlih vesti o sporu med ameriškano republiko in evropskima državama, Nemčijo in Anglijo, so sledeče: Razburjenje med prebivalstvom v Venezueli je jako veliko. Vladi prihajajo podpore od vseh strani. Zbira in organizira se vojska. — V Caracasu se ponavljajo demonstracije proti Nemeem in Angležem. Včeraj je predsednik govoril množici, ki je potem pobila okoli nemskega odposlanstva in konzulata. — Brzjavke, došle preko Berlina in Washingtona, zatrjajo, da so oni nemški in angleški podauiki, ki so bili na Caracasovo povelje zaprti, zopet izpuščeni na svobodo.

Nekateri angleški in francoski listi se bavijo z idejo, da bi se predsedniku severoameriških Zjedinjenih držav poverilo, naj razsodi spor med Venezuelo ter Anglijo in Nemčijo. — Angleški list »Daily News« pa trdi, da spor z Venezuelo ne zadeva toliko Anglije, kakor Nemčijo ter da bi Anglija, ako se zaplete v vojno z Venezuelo, pobirala le kostanj iz žrjavice za Nemčijo. Iz te vesti bi se dalo sklepati, da javno mnenje v Angliji ni ravno preveč naklonjeno novi vojni. Pa tudi ni čudno, saj jih je morala lekcija, katero so dobili v južni Afriki, vendarle streziti.

Tržaške vesti.

Blizajo se hudi časi! »Naša Sloga« prinaša iz Poreča nastopno, za naše kraje gotovo senzacijono vest:

»Doznajemo iz najzanesljivejšega vira, da se je tržaško-koperski škof, presvetli g. dr. Nagl, ponovno dogovarjal z našim škofom (Flappom), kako bi v svoji škofiji proglasil poznano naredbo kongregacije obredov v Rimu o popolnem uničenju staroslovenskega jezika v naših cerkvah.

To naredbo je bil proglasil škof Flapp, kakor vam je dobro znano, radi česar so ga židovsko liberalni listi povzdignili v naročje Abrahamovo. On je odpravil tudi zadajo sled našemu jeziku v cerkvi in sedaj namerja kreniti na njegovo stezo njegov tržaški tovariš, škof Nagl. Radi tega opozarjamo narodno duhovščino te škofije, naj čuje in bdi, da se pripravi na smrtni udarec, ki ga namerja škof Nagl zadati našemu jeziku v cerkvah, kjer je vladal in stoloval od pamtiveka.

»Naša Sloga« pridodaje k tej usodni vesti:

»Ako je ta vest resnična, na čemer dvomiti nimamo razloga, poznavajoči verodostojnost našega dopisnika, potem se treba naši duhovščini in narodu v tej škofiji pripraviti na odločen odpor. Ako nam škof Nagl vrže rokavice v tej škofiji, potem treba isto možko pobrati. Borbe zanj ne iščemo, mi je nočemo, ali če jo o n hoče imeti za vsako ceno, pa naj bo borba, pak — što Bog da i sreča junačka!«

Spremembe med duhovščino v škofiji tržaško-koperski. Koncem minolega meseca so bili instalirani kakor župniki: g. Šime Defar v Dekaniji, g. Ante Ragusin v Zamasku in g. Fran Jedrejčič v Gračišču.

G. Josip Košir, duhovni pomočnik v Trstu, je imenovan župeupraviteljem v Rižani (Lazarjet pri Kopru); g. Anton Slamič, pa duhovnim pomočnikom pri sv. Antonu starem v Trstu.

Nagrobni spomenik pokoj. škofa Šterku. Mi smo že sporočili, da je napis na tem spomeniku latinski, »Naša Sloga« pripominja k temu: »Mi ne vemo, po katerem zakonu ali pravu, in po čegavem nalogu prihaja latinski napis na spomenik škofu Hrvatu? Ali ni tam hrvatskih ali slovenskih napisov na spomenikih duhovnikov? Jih je? Torej?«

Ta »torej« v »Naši Slogi« hoče menda reči, da logično in naravno bi bilo, da bi tudi pokojni škof dobil na spomenik hrvatski napis. Seveda bi bilo logično. Ali to je ravno znak razmer v našem Primorju, da se iz podanih naravnih razmer izvajajo — neloogični in nenaravni zaključki. V tem je ravno »logika« odločilnih činiteljev na vseh straneh! Radi te logike tudi pokojni škof Šterk ne sme imeti hrvatskega napisa na svojem grobu!

In vendar bi bili morali prirediti tak napis že iz obzirov do — zgodovine. Prireditve takega napisa bi bila morda zgodovinsko važen čin. Saj bi morda tak napis pričal potomcem, kedaj je živel in umrl — zadnji škof v Trstu slovenskega rodu!

Volitve v zavarovalnico proti ne-zgodam. Mi smo pred par dnevi opozorili državno oblast, da so se od neke strani že začele volilne mahinacije, kakoršnjih je zmožna le skrajna korupcija. Povedali smo, da hodijo okoli neki subjekti, ki na nedovoljen, na sleparski način izvabljajo glasovnice iz rok volilnih upravičencev. — In opozarjali smo državno oblast na težko dejstvo, da se tisti sleparji izrečno sklanjajo na nalog, ki so ga baje dobili od nekega višega uradnika zavarovalnice.

Daneš pozivljamo vnovič državno oblast, naj se zanima za to, naj poizveduje in naj potem ukrene potrebno. To je dolžna storiti.

Državi je dolžnost čuvati podanike, da ne bodo oškodovani v njih javnih pravicah. A pravica volitev v javne zastope in korporacije je ena najvažnejših javnih pravic.

Sosebno so državni organi dolžni bdeti v tem navzečem slučaju.

Zakon od 28. dec. 1887. določa § 48.: »Državno nadzorstvo nad zavarovalnicami proti ne-zgodam, ustanovljenimi v zmislu tega zakona, vrši politična deželna oblast, v čije upravnem obsežju je sedež dotične zavarovalnice, ter minister za notranje stvari. Minister za notranje stvari je tudi poklican, dajati državno privoljenje v onih slučajih, v katerih je tako privoljenje zahtevano od zakona.«

Tu ni torej ničesar več ugibati, razmišljati, tu je zakonodajalec jasno povedal, da so zavarovalnice proti ne-zgodam pod nadzorstvom države. More-li torej uprava države ostati indiferentna, ako je čula, da se ob volitvah v tak zavod godijo kričeče nekorrektnosti na škodo interesovanih?! In ako je čula še posebno, da se take nekorrektnosti dogajajo ob izrecnem sklicevanju — opravičenem, ali neopravičenem, to je drugo vprašanje — na nalog, dobljen od organov istega zavoda!

Ali pa hoče državna oblast ostati indiferentna nasproti dejstvu, da si izvestni ljudje domišljajo, da jim je vse dovoljeno, in to celo tudi v zavodih, ki so pod državnim nadzorstvom?! Ali ne bi potem ljudstvo posili moralo zgubljati vero do državnih organov samih?!

Opozorili smo vnovič, a bomo tudi odsej tem volitvam posvečali vso pozornost. — Volilne opravičence pa opozarjamo vnovič, naj ne dajejo glasovnic iz rok nikomur, o katerem niso prepričani, da jim »mejo zapupati. Naši slovenski volilci store najbolje, ako določijo glasovnice pol. društvu »Edinost«, oziroma njega predsedniku, gospodu Matku Mandču.

P. S. Ravno kar doznajemo, da več podjetnikov v okolici še ni dobilo glasovnic. Kakor že naznanjeno, bodo volile 3., 4. in 5. kategorija. Sosebno važna za nas je 4. kategorija zidarski podjetniki, zidarji, klesarji, posestniki kamenolomov in srodne obrti). Vse one ki niso dobili glasovnic, pozivljamo najnujnejše, naj nemudoma reklamirajo ali pri predsedniku pol. društva »Edinost« ali direktno v zavarovalnici.

Društvo avtonomnih uradnikov. Iz Žalea smo prejeli:

Dne 7. t. m. se je vršil v Žaleu osnovni »shod« društva avtonomnih uradnikov. Kolike važnosti da bo to društvo za vse občinske in druge avtonomne uradnike, to ve pač vsakdo, kedor pozna tužne razmere teh službenecv.

Namen temu društvu je gmotno zboljšanje stanu avtonomnih uradnikov, preskrbovanje za slučaj bolezni, onemoglosti in starosti, in pa preskrbovanje udov in sirot umrlih udov.

Ta namen se dosega po organizaciji v društvu vseh avtonomnih uradnikov; po medsebojnem podpiranju in samopomoči, ter valed zakonite naredbe, po kateri prevzame država del plače in vso starostno oskrb avtonomnih uradnikov, kakor uživajo to drugi državni uradniki!

Vsak ud plačuje vstopnine 2 K in letnih prispevkov 6 K, zato pa dobiva v slučaju bolezni 2 K na dan bolniških prispevkov ter plačanega zdravnika in zdravila; v slučaju onemoglosti in starosti pa primerno podporo, a vdova in sirote umrlih udov primerno oskrb.

Da bo pa društvu mogoče to izvesti, je potrebno, da pristopijo k istemu vsi občinski in drugi avtonomni uradniki, ker le v edinstvu je moč, in le tedaj, ako bo vlada videla, da smo organizirani in složni, se bo ozirala na naše zahteve in prošnje.

Osnovni odbor je predložil pravila vladi v potrjenje, in po prejetju istih skliče prvi občni zbor ter prične delovati. Ker pa more društvo le tedaj delo pričeti, ako se je priglasilo dovolj udov, se pozivajo vsi gospodje kolegi, da čim prej prijavijo svoj pristop k društvu.

Ker sedaj ne treba nič vplačati, se pristop k društvu lahko naznani po depinici.

Pristopne oglašje sprejemata začasni namestnik Ivan Kač v Žaleu in Martin Goršek, tajnik v Šoštanju, Stajarsko.

Gospodje stanovski tovariši! Na Vas je sedaj leželo, ako hočete da se zboljša tužno

stanje našega stanu, da se zagotovi naša bodočnost, da se zboljšajo naše gnotne razmere.

Društvo se ne bo mešalo v politiko, zato pa naj pristopijo k društvu vsi gospodje kolegi, brez razloška narodnosti in političnega mišljenja. Tukaj gre edino le za našo bodočnost in za vsakdanji kruh.

Ivan Kač.

Drzna tatvina. Predsinoči ponoči udrli so tatovi v stanovanje mesarja Frana Veneziani-ja, katero se nahaja v tretjem nadstropju hiše št. 2. v ulici Pondares. Veneziani je bil takrat se soprogo v gledališču. Tatovi so dvignili marmornato ploščo z umivalnika in s silo odprli škrinjico v levem predalu, iz katere so pobrali okoli 11 tisoč kron denarja. — Policija ni še prišla na sled tatovom.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 13. dec. ob 10. uri predpoludne se bodo vse dražbe tuk. o. kr. okrajnega sodišča za vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Salita Promontorio 1, hišna oprava; ulica Acquedotto 11, krčmarska oprava; ulica Chiozza 24, mal voz, mali in veliki sodi; ulica Barriera vecchia 9, hišna oprava; ulica Beecherie 8, kavarniška oprema.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplota ob 7. uri jutraj 0,2 ob 2. uri popoldne 3,7 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 770,4 — Danes plima ob 7,23 predp. in o 8,19 pop.; oseka ob 1,42 predpoludne in ob 1,53 popoldne.

Društvene vesti.

Za »Božičnico« so nadalje doposlali: ga. Matilda Klodič pl. Sabladosky, ga. Lončič dr. Trudnova po 10 K; g. T. Jane, žel. uradnik v Divači 6 K, g. Valentin Pipan, župnik v Zgoniku 5 K za zapuščene slov. otroke, g. Ivan Milič, c. in k. mornarski generalni komisar Pulj, g. Gročanski in ga. Pavla Vučković po 5 K; g. Josip Bačič Pazin 3 K, ga. Marija ud. Presl v Bazovici, N. N. iz Lokve, dr. L. Hrašovec, c. k. sodni pristav Maribor, ga. Tereza Urbančič v Bazovici, g. Avgust Nadilo, tajnik posojilnice v Podgradu, g. Anton Jug, vikar Sovodnje, g. ca Franja Jugovič, nadučiteljica v Kranju, g. Fr. Klanjšček, kurat v Gor. Tribuški po 2 K, g. Val. Trže v Devinu, g. J. Abram Trenta, g. Blaž Kos, c. kr. viši fin. preglednik v Cuttanovi, g. R. Flego, učitelj v Zaminju z vsklikom: »malo, a od arca« — vsi po 1 K.

Pevsko in bralno društvo »Dom« v Velikem Repu nabralo na izrednem občnem zboru 4 K 2 st.

Rodoljubi z otoka Brioni doposlali 11 K, katere so darovali gg.: Matija Zidanek 2 K, Rudolf Ražem 2 K, Josip Ražem, Jakob Jakomin, Ivan Kurnik, Ivan Vidie, Anton Negode, Ivan Ban, Josip Žagar po 1 K.

Ga. dr. Pertotova 10 K, g. Hmelak 6 K, ga. Žbona 4 K, ga. Vek. Dollenz 4 K, ga. Košmerlj 3 K, rodbina Gregorič 3 K, ga. Marija Komac 3 K, rodoljubka F. B. z Grete 2 K, ga. Viktorija Lah 1 K, ga. Albertini 8 parov negavie.

Pohvaliti moramo gospico Marijo Pri-možič in gospo Franjo Bradelj, ki sti razprodali vsaka po en blok v korist družbe sv. Cirila in Metodija ter tako pripomogli družbi vsaka z 20 K.

Bog povrni stotero vsem darovalkam in darovalcem!

Nadaljeje darove vsprejema

Maša Grom,

blagajničarica

Via Conicoli št. 1, I. n.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metodija so darovali: g. Fabijani v pomoč bedni blagajni družbe 10 K; vesela družba v kavarai »Commercio« dne 7. t. m. pri igri kakuče 2 K 20 stot.; vesela družba v Central Pilsen dne 8. t. m. pri igri kakuče 52 stot.; po shodu političnega društva »Edinost« v Trebšah dne 8. t. m. 6 kron.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Odlikovanje.** Cesar je podelil korarju kolegijatnega kapitlja v Rovinju, Andreju Ghira, viteški križ Fran Josipovega reda.

× **Napisi na postajah istrske železnice.** »Piccolo« postaja že neslan in neprebavljiv v svojem »dokazovanju«, da napisi na postajah istrske železnice morajo biti samo laški. Sedaj navaja na pr. par istrskih gnezd,

katerih sedotika železnica, in o katerih navaja številke v dokaz, da so italijanska. Kolike vrednosti so te številke »Piccolove«, naj pove konstatcija, da po zatrdilih laškega glasila je v Motovunu 1342 Italijanov in — 6 Slovencev; v Vižinadi 2138 Italijanov, 89 Hrvatov in 2 Slovence. Kdor pozna narodnostne razmere v teh krajih, mora kar strmeti, ko vidi, v koliki meri si upajo ljudje — lagati!!

Ali pustimo »Piccola« v njegovi borbi z resnico, pustimo, naj laže drugim in v — lastni žep, in vprašajmo le: mari služi kako javno občilo le tistim par gnezdov, katerih se slušajmo dotika?!

Nova železnica mora služiti prebivalstvu dežele in ne morda Bujam ali Kopru! Temu primerna mora biti tudi njena uredba! In ne v najmanjši meri ravno v jezikovnem pogledu! Javna praktična potreba mora odložati, ne pa fanatizem dervisev v par gnezdih!

Divno pa je tudi, da »Piccolo« pozivlja druge, naj bodo dosledni! Pravi namreč: Ti vlada si se na razne naše rekriminacije vsikdar sklicevala na centralni statistični urad. Zakaj pa nisi dosledna in ne posnemlješ tega urada, ki je sedaj iz svojih krajevnih »seznamov« izpustil razna hrvatska označenja?!

Tako poje »Piccolo« o doslednosti! Naj mu tudi mi zapojemo eno o njegovi doslednosti! Ko se je namreč na laške rekriminacije vlada sklicevala na sezname rečnega statističnega urada, so Italijani vsikdar prigovarjali, da je ta urad nezanesljiv in da njegovi sezname ni česar ne dokazujejo!!

Kaka doslednost je torej to, ako laško glasilo sedaj kar naenkrat pozivlja vlado, naj posnema isti nezanesljivi urad! To je — »Piccolova« doslednost; pa saj drugače tudi ne morejo poznati ljudje, ki so naravnost brezobrazni v zavijanju resnice!

Vesti iz Kranjske.

* **Dr. Josip Bizjak.** V Postojni je umrl predvčerajšnjim odvetnik dr. Josip Bizjak. Pokojnik je bil svojedobno tudi v Trstu in je igral precejšnjo vlogo v političnem življenju tržaških Slovencev. Bil je odbornik polit. društva »Edinost« in mestni svetovalec. P. v. m.!

* **Voznik, ki je napil sebe, ne pa konja.** Na vozu pijan voznik. Konj je privlekel voz in voznika blizu vođe Gradašee. Konj je bil menda žejen in se zagledal v vođa. Zasukal je proti Gradašci. Voz pa se je zaletel, se prevrnil in podrl konja. Voznik pa je padel z voza in obležal. Konj je bil tako zamotan, voznik pa tako pijan, da nista mogla vstati ne eden ne drugi. Dobri ljudje so obema pomagali na noge. Čim je bil izprežen, je konj hitel k vođi in se napil, kajti voznik je bil pač napil sebe, na konja je pa pozabil. Ker je bil voznik tako pijan, da ni vedel, od kod je doma, so ga odvedli na magistrat »pat, konja pa so odveli v Šikeev hlev, kjer je počakal, da se je gospodar streznil. Tako se je zgodilo predvčerajšnjim v Ljubljani.

* **Nesrečna smrt.** Dne 9. t. m. so prebivalci vasi Dolnji Z-m n nosili listje iz gozdov Jablaniške grajske pri Ilirski Bistrici. Na poti se je prevrnil voz in padel na tri osebe. J. Vrh, mladenč iz Dolnjega Zemona, je umrl, predao so ga rešili izpod voza. Umrli je črn po obrazu; najbrže ga je pritisnilo za vrat, in tako zadušilo. Še drug mladenič in neka dekla, ki sta bila tudi pod vozom, sta bila rešena še o pravem času in se jima ni kaj posebno hudega pripetilo.

Vesti iz Koroške.

+ **V prvo pomoč po elementarnih neizgadah.** Na Koroškem se snuje zaklad, iz katerega se bo delila prva pomoč po elementarnih neizgadah. Na Šajarskem že obstoji takov zaklad.

+ **Velik konkurz.** Pri sv. Magdaleni ob Beljaku so postavili lausko in letošnje leto veliko tovarno za celulozo, t. j. za pravljanje lesa za pridobitev papirja. Tovarno je zidala tvrdka A. Aberg, J. Franz in Comp. Vse podjetje pa ni bilo osnovano na zdravi podlagi in sedaj so otvorili konkurz, vsled katerega pride mnogo tovarn, obrtnikov, rokodelcev in tudi kmetov v zelo občutno škodo. — Dolgovi iznašajo za stavbo 174.948 K, za stroje 644.240 K, za nakupljen les 61.268 K, za plače itl. 133.016 K, skupaj 1.043.475 K. Gotovo je veliki polom povzročila tudi — goljufija.

Razne vesti.

Velikanski požar. Včeraj opoludne je nastal velikanski požar v tovarni tkanin v zeni tvrdke Deutsch & Sohn na Dunaju. Požar je uničil vse zaloge blaga in se je razširil tudi na bližnja stanovanja. Radi tega požara je bil promet dve uri zaustavljen. — Škode je 300.000 K.

Samomora iz bojazni pred zblaznenjem. Na Dunaju se ustrelil te dni 42 letni trgovec Rudolf Hardt. V pismu, ki ga je ostavil na svoji pisalni mizi, pravi, kako čuti, da se mu temai duh, a da raje umre, nego da bi živel v blaznosti.

Iz istega vzroka se je ustrelil v Košicah stotnik Miroslav Töpfer 34. peš-polka.

Književnost in umetnost.

»Zimsko sunce«. Predvč so v zagrebškem gledališču prvič predstavljali dramo tega imena, katero je spisal nadarjeni istrski pisatelj Viktor Car. Avktor predstavlja v svoji drami borbo in trpljenje istrskih Hrvatov. Zagrebški kritiki, ki so imeli priliko videti rokopis, se najpohvalneje izražajo o tem delu.

Brzjavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 12. (B.) Zbornica poslancev. Posl. vit. Vuković in tov. so uložili interpelacijo do trgovinskega in finančnega ministra radi nezadostne udeležbe avstrijskega ribištva na mednarodni ribiški razstavi na Dunaju in radi nezadostnega subvencioniranja tega ribištva. Posl. Spinčič in tov. so uložili interpelacijo do ministerskega predsednika, kakor voditelja ministerstva za notranje stvari, radi razpisa novih volitev v občinski zastop v Dekanih v Istri.

Nadalje je tudi med dosilimi spisi interpelacija poslanca Bergerja in tovarišev radi poostrenja državnega nadzorstva nad javnimi denarnimi zavodi.

V nekem vprašanju do načelnika gospodarskega odseka je posl. Lecher protestiral proti temu, da se je predlog radi odpovedi italijanske, oziroma srbske trgovinske pogodbe kratkim potom odkazal vinogradnemu, oziroma gospodarskemu odseku. — Govornik je protestiral tudi proti temu, da se je za torek določila razprava o tem. O sicer ne prezira važnosti vinske klauzule, ali tu so vmes tudi industrijalai, trgovinski in politični interesi.

Tudi interes agrarcev ne dovoljuje odpovedi rečenih pogodb, ker bi temu sledila odpoved tudi drugih pogodb, zlasti z nemško državo, katere poslednje ohranitev bi bila v blagoslov za poljedelstvo.

Posl. Kleewein se je obrail proti nelojalnemu načinu protesta poslanca Lecherja ter je opozarjal, da je odpoved italijanske trgovinske pogodbe z nje vinsko klavzulo, ki veže ekzistenco vinogradniškega prebivalstva, nujno potrebna, ker rok za odpoved poteče z 21. decembrom.

Dogodki v Venezueli.

LONDON 12. (B.) »Daily Mail« poroča iz Quillenstada: Venezuelke oblasti v Puerto Cabillo utrjajo mesto. Angležki in nemški konzul in ostali tam bivaajo Nemci in Angleži so bili aretirani in njihova imetja so zaplenjena. Istotako je bil zaplenjen neki angleški parnik, ki je razkladal oglje. Amerikanski konzul je skušal posredovati, toda njegova prizadevanja so ostala brezuspešna.

LONDON 12. (B.) Reuterjeva pisarna javlja, da je rezervno brodovje v Devon-Portu dobilo ukaz, naj se v 24 urah pripravi za odhod na morje.

Nova vlada na Španjskem.

MRDRID 11. (B.) V ministerskem svetu, ki se je vršil pod kraljevim predsedstvom, je izjavil ministerski predsednik Silvela, da hoče spolniti vse obveze konservativne stranke ter je očital liberalcem, da so zanemarili narodno obrambo, mornarico in javna dela.

Štrajki.

MILAN 12. (B.) Uslužbeni tramvaja so stopili v štrajk in zahtevajo zboljšanje njih položaja. Kakih 100 vozov oskrbuje promet pod varstvom policije. Dosedaj se ni dogodilo še nič posebnega.

MARZELJ 12. (B.) 3650 delavcev na obrežjih in na nekem zborovanju glasovalo za štrajk. Sindikati delavcev svinca, umetnostnih mizarjev, čevljarjev in mesarjev so se načelno izrekli za generalni štrajk. — Na

glasovanju pekov jih je 273 glasovalo za, 33 proti štrajku. Glasovanje traja dalje.

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan)

vpisane zadruga z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, moderni sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačen.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)

Bogata zaloga raznovrstnih obuvaj za gospode, gospe in otroke.

Poštarne naročbe se izvrše takoj. Pošiljate po poštne proste.

Prezema vsako delo na debelo in drobno ter se izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. piv. avstr. Lloyd.

„Slovanska knjižnica.“ Dodaj izšlo 114. skupšč. Me 1 temi gg. fa L. T. o s e g a »VSTAJENJE«, str. 776. cena K 3-20. Roman F. Beeča »KLEIEV NEZVESTOBE«, str. 608. cena K 3-20. — Naročniki dobivajo po 30 vin. »nopič franco.

Knjižnica za mladino. Izšlo 28 trdo vezanih knjig

»SALONSKA KNJIŽNICA«, izšle štiri knjige.

»SVETOVNA KNJIŽNICA«, izšle tri knjige.

»VENEC SLOVANSKIH POVESTI«, izšlo sedem knjig.

Naročila sprejema založarna

„Goriška tiskarna“ A. Gabršček v Gorici.

V TRSTU prodaja prvo dvojico: Tobakarna M. LAV-RENCIČA nasproti veliki vojašnici.

M. Aite

trgovina z manifakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8

s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcem.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najboljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tu je velikanski izbor platnena in bombažnega blaga, prvot in pitčkov ter vsake vrste perila, bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilenine raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke. Velikanski izbor snovi za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najnatančneje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

••• T R S T •••

TOVARNA: ZALOGA:

Via Teza, Piazza Rosario št. 2 (Solško poslopje)

Via Limitason In Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor: tapetarij, orcal in slik. izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

»USTROVANJE CENIK IZSTAVI IN PRANKO

Predmeti postavio se na pa. obrod ali železnico franko

V trgovini z manifakturnim blagom

tvrdke

Giuseppe Bolle

ulica Nuova, nasproti palači Salem

se prodaja

1 zimska maja za ženske po nč. 50
" " " " moške " " 55

Velik izbor fuštanja navadnega, modrega, rdečega, vleur izdel. Fiket bel itd.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno poltirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, ktere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi: v misli gesla: **Svoji k svojim!**

Svilene plinove **MREŽICE!!**

„ROYAL“

dajajo najbolj bleščečo luč in so neverjetne solidnosti po 35 in po 50 nvč.

Cilindri, tulipani, klobuki za svetilke itd.

Naročbe.

PODJETJE ZA NEPEGORLJIVE LUČI

P. ROZZO, ul. S. Antonio 5.

Vittorio Gasparini

Prodaja za

velikonočna in novoletna darila

85 ducata angl. žepnih rut s podobami
125 " " " (battista) za gospe
260 service za 6 oseb od belega damaska
210 " " 6 " z barvanim robom
325 " " 6 " a jour barvani
238 1/2 ducata brisalk
358 1/2 ducata brisalk platnenih s poveski.

TRDNE CENE. 10% odbitek od označenih cen.

Vsled bližajočega se zaključka sezije razprodaja po znižanih cenah ves fuštanj nahajajoč se v skladišču.

Velika prodaja za Božič in novo leto.

Za božična
in novoletna darila!

Došel je velikanski izbor

prtov za obedovalno mizo

in desert;

žepnih rut; brisalnikov,

nogavic, tapetov

vseh vrst po najzmernejših cenah v zalogo prtov in bombaževin tvrdke

Peter Klansich

Piazza nuova (ex Gadola) št. 1.

Velika prodaja za Božič in novo leto.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Henrik Preuer

Trst, Via Nuova šte. 18.

**Tovarna pohištva
od bambusa, fušpana
in vrbja.**

Popolne oprave, najbolj pripravne za darove kakor: stolice, naslanjači, etažere, mizice, španske stene za peči ali proti prepiku itd. itd.

Najzmernejše cene.

TOVARNA POHIŠTVA

IGNACIJ KRON

Dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

ulica Cassa di Risparmio

Tovarna na Dunaju.

Novi ceniki, izvirni narisi, načrti za sobe na zahtevanje brezplačno.

Spoštovane slovenske gospodinje
Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Metodijevo

cikorijo.

Ulica Carintia 12. — Telefon 870.

sprejema naročila

vsakovrstnih tiskovin.

TISKARNA „EDINOST“

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, zrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončena cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo.

Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.

Postrežba točna.

Cene nizke.